

Programmabegroting 2021 c.a.

Intro

Voor de ChristenUnie is de bijbel de basis voor het politieke werk. Vanuit die basis mogen we weten dat ons werk in deze tijd en in deze plaats past in een ruimer perspectief. En wij hebben de taak om dit perspectief toe te passen op het politieke werk van elke dag. Zoals ons verkiezingsprogramma ook zegt, wij pleiten voor een waardevolle en genormeerde Ommen samenleving.

Dit pleidooi heeft nog meer waarde gekregen door de corona tijd waar we vanaf het voorjaar mee te maken hebben. Vrijwel iedereen ondervindt de gevolgen daarvan en het einde is nog niet in zicht. Naast de gevolgen in de persoonlijke sfeer (gezondheid, werkomstandigheden) zijn er gevolgen van financiële aard. Dat merkt ook de gemeente Ommen. Het is één van de redenen waarom deze keer volstaan wordt met een beleidsneutrale Begroting.

Vooraf konden technische vragen worden gesteld over de 2e Bestuursrapportage 2020, de Begroting 2021 en het Meerjarenperspectief Grondexploitaties 2021. Die vragen zijn voldoende beantwoord en we willen de betrokken ambtenaren hiervoor bedanken. We waarderen de leesbaarheid van de stukken.

In onze verdere reactie geven wij aan wat echt telt voor ons; de aandacht voor elkaar en aandacht voor de schepping. We besteden aandacht aan de Financiën en aan de programma's Samenleving, Omgevingskwaliteit en Bestuur en Bedrijfsvoering.

Financiën

Vooraf willen we opmerken dat in onze optiek een begroting geen stapeling van alleen maar plannen is, geen financiële optelsom. Het moet een beleidsstuk met visie zijn (hoe neutraal ook) dat aangeeft welke kant het op moet in en vanaf het volgende jaar. En het is de vraag waar het in onze maatschappij in de eerste plaats om gaat. Om (alleen maar) een gezonde en stabiele financiële situatie, of om de bloei van de stad waarin we wonen? Wij leggen de nadruk op het laatste.

Dit neemt niet weg dat we ingenomen zijn met een begroting die voor 2021 en de volgende jaren structureel sluitend is. Tegelijk zien wij dat onze exploitatieruimte de 0% nadert. Willen wij daadwerkelijk de motie "Ommen er bovenop" volgend jaar kunnen uitvoeren, dan moeten we veel van het resultaat van het rapport Berenschot verwachten. Zo niet, dan ontstaat de kans op een financiële "surplace".

Mee door de reactie van onze nieuwe accountant Baker Tilly hebben wij onze vragen bij de omvang van ons weerstandsvermogen. Die staat al jaren op 3,5 mln en elk jaar wordt daar met plussen en minnen weer naar toegewerkt. Wij stellen vast dat er een aantal grote en onzekere factoren bijgekomen is: Corona (er wordt eigenlijk maar met € 300.000 gerekend), ontwikkelingen gemeentefonds (hoogte en nieuwe verdeelsystematiek) en toenemende zorgen inzake het Sociaal Domein. Met het laatste is wel rekening gehouden, maar laat elk jaar vrijwel hetzelfde bedrag zien, terwijl de risico's wel toenemen.

Samenleving

In Ommen speelt naoberschap een grote rol. Maar niet alleen de kracht van onze inwoners is belangrijk. De aandacht voor onze ouderen, jeugd en sowieso kwetsbare groepen in onze samenleving is een collectieve verantwoordelijkheid. En we zijn blij met het inzicht in de behoefte aan zorg (bijv. sociale kaart, vroegsignalering van schulden, mantelzorg) dat consultatie van de inwoners en instellingen dit jaar heeft opgeleverd. Vanaf 2021 kan en moet een goede invulling worden gegeven aan de uitvoering van gemeentelijke zorgtaken, de controle en de evaluatie met risico analyses ervan.

En dan weer het C-woord en dan niet de C van onze partij. We kunnen dit bij het programmaonderdeel samenleving niet ongenoemd laten. De Corona pandemie heeft consequenties in onze samenleving. Veel mensen die onder druk staan, onze ondernemers, ambtenaren, de mensen in de zorg. Dagbesteding van mensen is langere tijd weggefallen. Daardoor is de druk op de thuissituaties verhoogd. Er zijn kwetsbare mensen die al langere tijd maar beperkt kunnen deelnemen aan de maatschappij. Laten we blijven omkijken naar elkaar en aandacht hebben voor wat echt telt. Niet het "eigen ik" voorop, maar het liefhebben en het gunnen van iets aan je naaste. Afgelopen dinsdag, de dag van de mantelzorger, was in de pers te lezen en te horen hoe mantelzorgers in de knel komen in deze coronatijd. Om als gemeenteraad onze waardering voor

mantelzorgers nog eens duidelijk te onderstrepen, hebben wij een **motie** om geregistreerde mantelzorgers een hart onder de riem te steken.

Voor de Ommer samenleving is goed onderwijs belangrijk. En het onderwijs verdient een goede huisvesting. Afstemming tussen het onderwijs en de gemeente Ommen hierover is verstandig. Het is de gemeenteraad die besluit tot realisatie van een eventueel Kindplein Oost. Voorkomen moet worden dat de raad zich door ruimtelijke planvorming voor min of meer voldongen feiten geplaatst ziet omdat met het onderwijs afspraken zijn gemaakt.

Omgevingskwaliteit

In januari 2021 komt het college met de energievisie met daarin aandacht voor de energiemix (o.m. zon/wind) en met het beleidskader zon. Ongeacht waar het gemeentehuis van Ommen zich bevindt, zou Ommen een voorbeeld kunnen nemen aan Deventer. Energie uit water speelt nu nog een kleine rol. Als Ommen straks gasvrij wordt en warmtenetten toenemen, zou waterwarmte een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de energietransitie. Voor verwarming en koeling kan de gemeente warmte en koude aan de Vecht onttrekken. De ChristenUnie heeft goed rentmeesterschap hoog in het vaandel staan. Dit betekent voor ons ook, dat alle inwoners moeten kunnen profiteren van de lokale lusten/opbrengsten. Energiearmoede dient te worden voorkomen. Wat ons betreft mag Ommen een tandje meer bijzetten om het energiever- en gebruik te veranderen. Dus voor nieuwbouwwijken de lat wat hoger leggen dan de energieprestatie eisen die vanaf januari 2021 van kracht zijn.

Daarnaast moeten nieuwbouwwijken ook zo ingericht worden dat ze ook nog bewoonbaar zijn in een veranderend klimaat. Bijvoorbeeld door wadi's aan te leggen zoals in deel 2 van de Vlierlanden. Daarnaast moeten we ook maatregelen tegen hitte en droogte nemen.

Als we spreken over de energiemix en over de zorg voor onze rijke natuurlijke omgeving, lijkt het zinvol ons te bezinnen op stappen die er echt toe doen. Of het nu gaat om de bereikbaarheid van Ommen, of meer balans in de verhouding tussen zon en wind. De praktijk noopt tot realisme.

Wij moeten goed voor ogen houden dat het bij bereikbaarheid van Ommen niet alleen om de kern van Ommen zelf gaat. Natuurlijk zijn oplossingen voor de Vechtkade, de Julianastraat/Schurinkstraat, de Vechtbrug, de Zwolse weg om een paar verkeerssituaties te noemen, gewenst. Maar niet vergeten moet worden dat 50% van onze inwoners in het buitengebied en kleine kernen woont en net zoveel recht heeft op infrastructuur verbeteringen.

En dit brengt ons ook tot aandacht voor vitaal platteland en kernen. Woningbouw dient ruimhartig te worden gefaciliteerd en de rood voor rood regeling moet ook echt in het eerste kwartaal 2021 worden afgerond.

Bestuur en Bedrijfsvoering

De taken van Ommen nemen toe in omvang en complexiteit. Wij vormen een regiegemeente die veel taken uitbesteedt (Ommen 4.0). Daarbij wordt een fors beroep gedaan op het verandervermogen en op de inzet van ons ambtelijk apparaat. De Corona pandemie trekt een zware wissel op de ambtelijke inzet. Het is overigens ook goed dat wij onszelf als raad eens een spiegel voorhouden. Gaat het om vragen met antwoorden "need to know" of "nice to know"?

Om onze waardering als gemeenteraad voor de ambtelijke inzet tot uitdrukking te brengen dienen wij een **motie** in.

Afronding

Kort samengevat, kunnen we vaststellen dat de financiële situatie in Ommen op orde is. We moeten rekening houden met onzekerheden wat de inkomsten betreft. Er is niet veel ruimte om extra dingen te doen. Er wordt nagegaan of er besparingen te bereiken zijn waardoor we financiële ruimte krijgen.

Natuurlijk heeft de ChristenUnie oog voor zaken als een goed wegennet voor Ommen en aandacht voor andere vormen van energievoorziening om maar een paar verschillende onderwerpen te noemen.

Het belangrijkste vinden wij het antwoord op de vraag "waar doen we het allemaal voor?"

We doen het voor onze inwoners, als volgelingen van Christus, als zorgers voor elkaar, als kiezers voor de schepping. Dat telt echt. Ons Verkiezingsprogramma heeft als titel "Naar een toekomst met waarde". Wij wensen elkaar wijsheid toe om met deze begroting een bijdrage te leveren aan die toekomst. En dat in het besef dat wij daarvoor Gods bijstand nodig hebben.